4-a Jaro No 5 Novembro 1932

Flandra Esperantisto

Oficiala Organo de Flandra Ligo Esperantista
Aperas ĉiumonate
Redaktoro kaj Administranto
JAN VAN SCHOOR, L. K.
Julius De Geyterstraat, 131/1, Antwerpen

Jara abonprezo : 15 frankoj. — Eksterlando : 4 belgoj
Por membroj de «Flandra Ligo Esperantista» senpage
Poŝtĉeko : 1735,09

En la solena malkovro de memortabulo che la strato Doktoro Zamenhof, Barcelono

Per bronzo fortega kaj hela marmoro
la nomon de l' Majstro ni volas vivigi,
al lia glornomo plej varme kunligi
admiron kaj amon el fundo de l' koro.

El bronzo fariĝu la brust' en batalo
por paca kaj plena kompreno de l' homoj,
kaj mortos por ĉiam mallumaj fantomoj
pro l' helo persista de l' mond-idealo.

Per varmaj paroloj la Majstro deziris,
ke nia ĉefurbo vivkresku kaj floru;
pro tio delonge ni ĉiuj sopiris
ke l'urbo dankeme la Majstron honoru.

Genian autoron de l' lingv' Esperanto
glorkronu precipe ni eta popolo:
en tempoj malbonaj ĝi estis konsolo,
nur nun patrolingve lautiĝas la kanto.

Eterne lin benu, ho gent' kataluna,
kaj daŭre lin amu, vi Barcelonanoj:
hodiaŭ radias jen horo brilsuna
kaj fine ni staras manoj ĉe manoj.

JAUME GRAU CASAS

Wat Nederlanders van naam zeggen over het Esperanto

Dat Esperanto een middel is, waardoor menschen van verschillend taalgebruik elkaar uitmuntend verstaan is mij op internationale samenkomsten gebleken.

Dat het een uitstekend hulpmiddel is, om door het geschreven woord vele volken te bereiken, staat vast voor ieder, die bijv. de Esperanto-overzetting van den bijbel heeft gelezen, en er stukken van bij wijze van proef, in zijn eigen taal vertaald en die getoetst heeft aan de vertaling in die taal. Ik deed dat met stukken van Job, de Psalmen, en enkele andere fragmenten.

De eenvoudige, logische constructie maakt, dat het aanleeren van Esperanto een inzicht geeft in de noodzakelijkste etymologische vormen en het onontbeerlijkste der syntaxis.

Het leeren van Esperanto bevordert taalinzicht.

Ik betreur alleen, dat mij tijd ontbreekt om mij het Esperanto geheel eigen te maken. Maar mijn gebrekkige kennis is mij al nut.

R. CASIMIR.

De menschen en de menschheidsgroepen hebben een taal noodig, die door bijna allen of door allen gekend wordt, opdat

èn allen elkander kunnen begrijpen en leeren waardeeren en het «esperantisme» groeie

èn een groote massa aan studeeren-om-praktisch-nut verspilde energie en tijd vrij kome en menig volk, b. v. het Nederlandsche, eigen taal en literatuur leere en eere en waardeere

èn voor praktisch gebruik eenzelfde overal bruikbaar middel ter gedachten-mededeeling-over-de-gansche-aarde ter beschikking zij en gebezigd worde.

èn voor allen de schatten der wereldliteratuur gereed liggen!

En hiervoor kan alleen een taal dienen, die buigzaam is als gloeiend staal, rijk als de natuur, logisch haast als wiskunde, vloeiend als verzen van Vondel, eigen wezen hebbend als een man van karakter, eenvoudig als de tafels van vermenigvuldiging, gemakkelijk te leeren als het lezen voor iemand van normalen aanleg.

Zulk een taal is alleen het Esperanto.

J. TAL
Opperrabijn van Utrecht en Drente

Zich zooveel mogelijk aansluitend aan bestaande vormen in de moderne talen, doch daaruit een geheel vormend, dat eenvoudig en logisch is en toch in hooge mate soepel, is Esperanto voor mij

de ideale **wereldtaal.**

Het kan niet en wil ook niet de moedertaal vervangen. Het wil een der slagboomen wegnemen, die menschen van menschen scheiden. Als zoodanig verdient het de belangstelling van ieder, wien de toekomst van onze planeet ter harte gaat.

MR. S. J. R. DE MONCHY,
Juli 1932 Burgemeester van Arnhem

Reeds sinds mijn studententijd ben ik een warm voorstander van eene wereldtaal en speciaal van Esperanto geweest en zie met groote belangstelling den groei met toenemende snelheid dezer hulptaal.

Ik heb tot mijn spijt nooit gelegenheid gehad, mij actief aan de propaganda te wijden en heb mij er dus toe moeten bepalen, de beweging van tijd tot tijd steun te verleenen, waar die aan mij gevraagd werd.

Bloemendaal Prof. Dr. A. F. HOLLEMAN

Flandra rakonto

KIAL URSOJ NE HAVAS VOSTON

Estis dumvintre. La rivereto glaciiĝis kaj vulpo, kiu tie ĵus malsate preteriras, deziris kapti fiŝojn por trankviligi sian malsaton. Li faris truon en la glacion, kuŝiĝis apude, kaj kaptis la fiŝojn kiuj venis apud la randon por preni iom da freŝa aero. Kiam li estis ĝissate manĝinta, li daŭrigis sian vojon. Dumvoje li renkontis urson. Vulpeto — diris la urso — kie kaj kiel vi kaptis tiujn apetitigajn fisojn? Ho, kuzeto — diris la vulpo — venu kun mi, ĝin mi montros al vi. Kaj ambaŭ kamaradoj iris kune al la loko, kie la vulpo kaptis tiom da fiŝoj. Kiam ili tie alvenis, la vulpo diris: Jen, kuzeto, jen vi vidas tiun trueton, ĉu ne? Metu trankvile vian voston en ĝin: ĉiuj fiŝoj pendigos sin al ĝi. Bone — diris la urso — kaj li efektive sidiĝis plenfide kun la vosto en la glacion. Kiam la urso sidis tie sufiĉe longe, kaj la vulpo opiniis, ke nun la vosto sufiĉe forte alfrostiĝis al la glacio, li diris, al la urso: Eltiru nun vian voston, kuzeto: multaj fiŝoj jam pendas al gi. Kaj la urso, kies malsato ja estis pligrandiĝinta volis eltiri sian voston, sed ho ve! ĝi rompiĝe disiĝis kaj restis sub la glacio. Ĝi estas ankoraŭ tie!

Jen kial ursoj ne havas voston!

Rerakontis Jan Van Schoor

SUBTENO POR NIA REVUO

S-ino E. S. - R., 15.—; Nele, Brussel, 25.—; J. Théry, 5.—; Kortrijkano, 20.—, monskatolo Flandrema Grupo Esperantista, Antwerpen, 120.—; **entute: 185.— fr.**

Flandra kanto esperantigita

NUR LA PATRIN'
(Moederke alleen)

Teksto de René de Clercq

Muziko de Emiel Hullebroeck

Ho, kiu infanon ja lulus,
Se ne estus ĝia patrin'?
Kaj kiu nenion postulus
Por zorgoj kaj flegoj sen fin'?

Ho, kiu pri ĝi atentadus,
Sin metus je ĝia dispon'?
Kaj ĝiajn ĉemizojn ja gladus,
Aŭ zorgus pri bukla harkron'?

Ho, kiu al ĝi eĉ proponus
La lastan eron de l'pan'?
Jes, kiu la vivon fordonus
ridante pri mort' pro infan'?

Rekantaĵo
Kara, kara, nur la patrin',
Do do do deridine,
Kara, kara, nur la patrin'
Ĉe la lulil' gardas vin.

Tradukis Juul Karnas.

Katalunujo dauras esti nacio subpremata de la Hispanoj

La Katalunoj, kies lingvo, artosento kaj propre nacia karaktero estas bone konataj de ĉiuj liberemaj Eŭropanoj, erare kredis, ke la nova respublika reĝimo en Hispanujo rekonos minimumon de la rajtoj de Katalunujo aŭtonome regi sin en propra ŝtato.

Malgraŭ tio, ke la Katalunoj sin montris cedemaj (la Kataluna Respubliko en Barcelono estis proklamata kelkajn horojn antaŭ ol la Hispana Respubliko en Madrido kaj tamen la Katalunoj rezignis havi propran respublikon, kaj kontentiĝis per Kataluna ŝtato en la Hispana Respubliko), la Hispanoj daŭre ne komprenas la katalunan spiriton; la Konstitucia Parlamento unue rifuzis, ke la Respubliko havu federacian karakteron kaj nun marĉandas la katalunan aŭtonomion, rifuzante rekoni la rajtojn de la Katalunoj al la plena oficiala uzo de la kataluna lingvo kaj al la starigo de Kataluna Universitato.

La plejmulto de la Hispanoj (oni devas escepti kelkajn rondojn de intelektuloj) ankoraŭ nun pensas same kiel en la tempo de la monarkio kaj nur scias klaĉi kontraŭ la Katalunoj pri la «unueco kaj netuŝebleco de l'patrujo». Ĉu ili ne konstatas, ke Katalunujo, malgraŭ ilia volo, estas memstara nacio kaj rajtas regi sin mem laŭ sia nacia volo kaj sento ?

Komitato «Por Katalunujo, per Esperanto.»

Mi trinkas ankorau okaze alkoholon

1e ĉar mi devas narkoti min,

2e ĉar mi ne havas socian konsciencon,

3e ĉar mi ne plu kredas je la progreso de mia popolo,

4e ĉar mi la mankantan spiriton devas anstataŭi per alkoholaj trinkaĵoj,

5e ĉar la sensenceco de niaj unuiĝaj festoj alie estus tro evidenta,

6e ĉar mi nur tiam estas sufiĉe kuraĝa, por elteni la vivon, (mi nome estas malkuraĝulo),

7e ĉar alie mia denaske destinita vivdaŭro estus 6 jarojn pli longa, kio estas pense turmentanta min,

8e ĉar mi per la difektiĝo je miaj saneco kaj laborkapablo volas sufiĉe ekzameni la kristanan proksimulan amon kaj la socian percepton de miaj kunvivantoj,

9e ĉar mi sukcesis, la kulpigantajn la konsciencon kaj vokantajn al ago datojn de la t. n. alkoholdemando teni sufiĉe distancaj de mia volo, por ke la ĝuo al mi ne estu ĝenata,

10e ĉar mi malgraŭ ĉia kono de l'alkoholdemando kaj malgraŭ mia scio pri la maro de sango kaj larmoj kaŭzita de la trinkkutimo ne lasas forpreni al mi la «Sokratan pokalon», la «evangelian liberecon», la «glaseton de l'malriĉulo», ktp. unuvorte: **ĉar mi do ne estas el tiu ligno, el kiu Dio al Si skulptas Siajn ilojn por liberigo de l'homoj kaj popoloj.**

O. Wanderer

ESPERANTO-EKZAMENOJ

La grupoj, kiuj intencas okazigi ekzamenojn, estas petataj fari aranĝojn, por ke ili okazu antaŭ la 22-a de Aprilo pr., kaj se eble jam konigi la datojn dum la venonta kunveno de Flandra Ligo en Brussel la 11-an de Decembro.

Mondliteraturo

KONSOLO

de **Svetozar Hurban Vajansky**

Griz-okulojn havis
Mia amatino;
Ŝi preferis iĝi
De ĉasist' edzino.

Ploris mi maldolĉe,
Ploris senkonsole,
Ke la griz-okuloj
Trompis min petole.

Tamen, ĉar malbona
Estas ŝi edzino,
En kantet' konsolon
Trovas mi en fino.

Dum edzin' pekema
Edzon kor-turmentas,
Pro kanteto mia
Vi amuzon sentas.

El la Slovaka tradukis A. Grabowski

(El «El Parnaso de Popoloj»)

25-a Universala Kongreso de Esperanto

KOELN, 29 JULIO — 5 AUGUSTO 1933

Oficiala Invito: La Jubilea Kongreso okazos en Köln (Kolonjo apud Rejno) laŭ oficiala invito de la ĉefurbestro de Köln, D-ro Konrad Adenauer, Prezidanto de la Prusa Ŝtata Konsilantaro.

La Kongresurbo sin prezentas: Köln estas preskaŭ dumiljara urbo, fondita de la Romanoj en la jaro 38 a. Kr. kaj ricevinta urbajn privilegiojn en la jaro 50 p. Kr. («Colonia Claudia Ara Agrippinensis»). Ĝi situas en la koro de Eŭropo inter Berlino, Parizo, Londono kaj Svislando-Italujo, apud la riverego Rejno (germ.: Rhein).

Mondfama pro sia gotika katedralo, sia parfum-industrio (Kolonja Akvo = «Eau de Cologne») kaj multaj antikvaj kaj novtempaj vidindaĵoj (preĝejoj, pordego-kasteloj, universitato, muzeoj, teatroj, stadiono, parkoj, zoologia ĝardeno), kvar feraj pontoj trans la Rejnon. Haveno, stacidomoj, aviadejo. Vigla komerco kaj trafiko. 740000 loĝantoj. La Kolonjanoj estas precipe konataj pro sia sangvina temperamento kaj bonhumoro en bonaj kaj malbonaj tempoj.

La Kongresa Palaco de la urbo Köln estas unu el la plej modernaj domegoj tiucele konstruitaj kaj situas en bela parko apud la Rejno. Ĝi estos je nia dispono dum la 25-a Universala Kongreso.

La Loka Kongresa Komitato formiĝis kaj kore salutas la tutmondan esperantistaron. Prezidanto: urbestro Bönner; Vic-prezidanto: urba lerneja konsilisto Theile; Afergvidantino kaj kasistino: s-ino M. Gernsbacher; Sekretario: Wilhelm Wingen; Fakestro por loĝado kaj amuzoj: Fritz Kurth. La LKK alelektos al si konsilantojn por diversaj fakoj.

La adreso de la LKK estas: 25-a Universala Kongreso de Esperanto, Trajanstr. 25, Köln, Germanlando.

La poŝta ĉekkonto funkcias sub la numero: Köln 52 kaj sub la titolo: 25-a Universala Kongreso de Esperanto, Köln.

Bankkonto: Dresdner Bank, Depositenkasse Chlodwigplatz, Köln, Germanujo.

Kotizoj: Por faciligi al la samideanoj la aliĝon al la kongreso kaj kun la celo plejeble fruigi al aliĝon kaj simpligi la prepar-laboron, la LKK decidis, interkonsente kun la ICK, akcepti ĉiujn aliĝojn ĝis inkluzive 31. 12. 1932 je favorkotizo de nur gmk. 18.— Post 1. 1. 1933 validos la plena norm-kotizo de gmk. 20.—

Junulaj Membroj: La ordinara kotizo por gejunuloj malpli ol 17-jaraj estas gmk. 5.—. Por frualiĝontoj, kiuj estos pagintaj sian kotizon ĝis 31. 12. 1932, la kotizo estas nur gmk. 4.50. Gejunuloj ne rajtos ricevi la kongresajn dokumentojn.

Blinduloj kaj ties gvidantoj ricevos kongreskarton senpage.

Helpkongresanoj: Tiuj, kiuj ne povas ĉeesti la kongreson, povas tamen aliĝi kiel helpkongresanoj po gmk. 10.—.

Aliĝiloj estos disdonataj en monato novembro pere de la Esperanto-gazetaro kaj naciaj societoj. Krome la LKK sendos ekzemplerojn al ĉiu petanto.

Specialan kongresan gazeton LKK ne eldonos. La oficialajn kongresbultenojn oni legu en la diversaj Esperanto-gazetoj. Krom tio «Heroldo de Esperanto» aranĝos specialan ĉiusemajnan kongres-rubrikon. Krome la LKK sendos la bultenojn al ĉiu deziranto.

Fakaj kunvenoj: Organizontoj bonvolu anonci frue siajn dezirojn.

Informpetoj de LKK: La informpetantoj bonvolu aldoni necesan afrankon por la respondo, per respond-kupono aŭ UEA-kupono. Ĉiam indiku sur ĉiu letero aŭ karto vian plenan adreson! La jam aliĝintaj samideanoj bonvolu meti sur ĉiun skribaĵon la numeron de sia kongreskarto.

Por kiel eble plej multaj baldaŭaj aliĝoj tre dankema estos la
Loka Kongresa Komitato.

FLANDRA LIGO ESPERANTISTA

Dimanĉon, la 11-an de Decembro okazos ĝenerala kunveno en la Liga sidejo «Breughel», Em. Jacqmainlaan, 37, Brussel, **de la 2-a ĝis la 6-a** posttagmeze.

Oni sciigu antaŭ la 15-a de Novembro la deziritajn punktojn priparolotajn al la Liga sekretario, s-ro Ger. Debrouwer, Marckesteenweg, 18, Kortrijk.

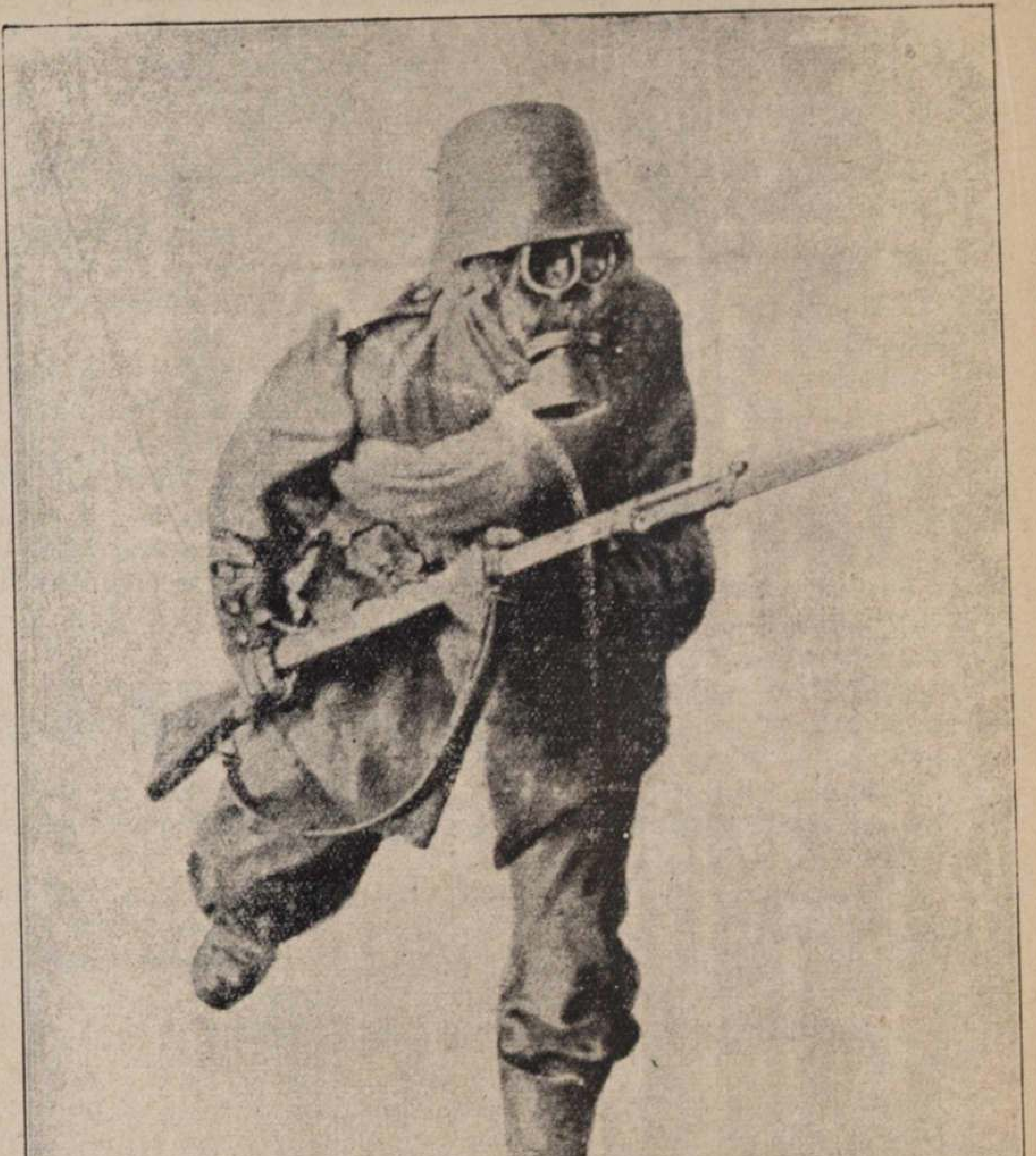

Patrino, chu vi rekonas
vian filon?

Letero de Mahatma Ghandi

(El la malliberejo Yerawda, kie li loĝis kun siaj kunlaborantoj, al la infanoj de Sabarmati Aŝram).

Karaj Birdoj,

Ordinaraj birdoj ne povas flugi sen flugiloj. Per flugiloj kompreneble ĉiuj povas flugi. Sed, se vi sen flugiloj lernos flugi, tiam ĉiuj viaj zorgoj fakte finiĝos. Kaj mi volas instrui vin.

Rigardu, mi ne havas flugilojn, tamen mi venas ĉiun tagon flugante al vi en penso. Rigardu, jen malgranda Vimala, jen estas Hari kaj jen Dharmakur. Kaj vi ankaŭ povas veni flugante al mi en penso.

Tiuj, kiuj scipovas pensi, ne bezonas instruiston. La instruisto povas gvidi nin, sed li ne povas doni al ni la penspovon. Ĝi dormas en ni. Tiuj, kiuj estas saĝaj, havos saĝajn pensojn.

Diru al mi, kiuj inter vi, ne konvene preĝas dum la vesperpreĝo de Prabhubhai.

Sendu leteron subskribitan de ĉiuj, kaj tiuj, kiuj ne scipovas subskribi, faru krucon.

Benojn de Bapu (Patro).

Yerawda Palaco, Tago de Silento, 12-5-1930.

Tradukis Erna Rieckmann-Sindhwad.

La Kondoro

de POL DE MONT

Sur la altaj Balkansuproj
en la ora brilegaĵo
de la kupra sudĉielo,
kun idar' kondoro sidas. —
La okuloj rigardadas
al la profundegaj valoj;
sian bekon li akrigas
sur mortostoj, ĉirkaŭ si.

Larĝaj, fortaj la flugiloj;
duon-malfermitaj, akraj,
streĉ-etendaj la ungegoj,
sopirantaj al kaptaĵo.
Silentante li spionas;
rigardante lin, la idoj
arde mordas sur la ripoj
de l'antaŭa riĉ-akir'...

Vidu!... nun li aŭdas ion
kaj rigardas li malsupren...
Ĉu la tondro estis, kiu
rebruegis en la valo?
Ĉu la fulmo tie lumis
malproksime?... Ĉu ja estis
nebulaĵoj, kiuj dense
spiris en la malaltaĵ'?

Ĉu la muĝegado estis
de torentoj furiozaj ?
Ĉu la vekriado estis
de lamentaj forkurantoj? ...
Ne! ho ne! ne tondro muĝis:
Ne! ho ne! ne fulmo lumis,
ne nebulas en la valoj
kaj ne superakvas. Ne...

Ne! ho ne! Kanonoj estis,
mitraliloj, mortigiloj,
kiuj el mil bronzaj buŝoj
vete semis detruadon!
Ne! ho ne!... Bruego estis
de l' sovaĝa batalado —
la ĝemado de l'vunditoj,
moka kanto de la Mort'!

Reĝoj sin malamikigas —
sang'nur povas repacigi
vir' kaj knabo bataliros,
mortos nun por siaj reĝoj!
Miloj, miloj, miloj mortos,
miloj da homvivoj estos
forfalĉitaj dum momento!... —
Tiel volas ja la reĝ'!

Kaj la griza maljunulo,
la patrino kaj edzino
kun infano, ĉiuj kisas
la soldaton forirantan!
Oni krias: «Vivu, reĝo!...
Mortu kiel ĉefroluloj!...»
— Ve, grenat' eksplodas brue:
morte kuŝas la soldat'!...

«Patro», akre krias idoj
al kondoro granda, blua
«Patro, ĉu ni ree iros
rabi ŝafojn en montaro?...»
Grimacante li respondas:
«Ne!... Ne ŝafviand'hodiaŭ!
Tie bataladas tigroj,
tie mortas tutaj aroj!
Vivu reĝ'!... Por ni orgi'!...»

Sur la altaj Balkansuproj,
en la ora brilegaĵo
de la kupra sudĉielo,
la kondor' kun idoj sidas.
Ruĝa sang' je ĉies beko,
ruĝa sang' je la ungegoj,
ili revas, plene sataj,
pri la franda homviand'!

Tradukis Jan van Schoor

ALVOKO AL LA XV-aj INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ

Al la esperantistaj verkistoj :

La Komitato de la XV-aj Internaciaj Floraj Ludoj salutas kaj invitas partopreni la jenajn konkursojn.

ORDINARAJ TEMOJ

Originalaj Tekstoj.

I. Originala versaĵo kantanta **Amon.**

II. Originala **Ama** verko en prozo.

Tradukitaj Tekstoj.

I. Traduko de fragmento de la konata tragedio de Angel Guimerà, «Maro kaj Ĉielo (Mar i Cel).

II. Traduko de fragmento de la fama dramo de la sama aŭtoro, «En la Malsupra Lando» (Terra Baixa).

EKSTERORDINARAJ TEMOJ

I. Premio de la Prezidanto de K. E. F., 50 pesetoj. Temo: Laŭvola.

II. Premio de la Estraro de K. E. F., 50 pesetoj. Temo. Laŭvola.

III. Premio de «Kataluna Esperantisto». Dumviva abono al la gazeto. Temo: Kiel oni faras bonstilan tradukon.

IV. Premio de la grupo «Barcelona Stelo», 50 pesetoj. Temo

Studo pri popolkantoj kaj popolkutimoj.

V. Premio de la grupo «Paco kaj Amo», 50 pesetoj. Temo: Laŭvola.

Pliaj premioj kaj temoj sekvos en venontaj numeroj de Kataluna Esperantisto.

Inspiron al ĉiuj por la gloro de nia Literaturo !

La Juĝanta Komitato

La Prezidanto,
Artur Domènech.

La Sekretario,
Jaume Grau Casas

NOTOJ

I. — La aŭtoroj de la du premiitaj Originalaj tekstoj I-II, kaj tiuj de la du premiitaj Tradukitaj tekstoj I-II ricevos ekzempleron de «Kataluna Antologio» de Jaume Grau Casas, verko rekompencita de la Esperantista Akademio.

II. — Al la aŭtoro de la plej bona teksto (versaĵo aŭ prozaĵo) el la kvar ordinaraj premiitaj verkoj, la Komitato aljuĝos la **Naturan Floron** kaj la rajton elekti reĝinon de la Festo.

III. — La verkoj konkursontaj devas esti verkitaj en bona Esperanto, kaj ne ankoraŭ eldonitaj.

IV. — La solena Festo de la XV-aj Internaciaj Floraj Ludoj okazos en Vendrell dum la XVI-a Kongreso de «Kataluna Esperantista Federacio».

V. — La manuskriptoj, kiuj portos surskribitan devizon, devas esti ricevitaj antaŭ la 15 de Marto de 1933 ĉe la adreso de la Sekretario, Sro Jaume Grau Casas, Ramon i Cajal, 33, **Sant Quinti de Mediona**, Katalunujo, kaj ili estos akompanataj de fermita koverto, kiu surhavos la saman devizon kaj entenos karton kun la nomo kaj adreso de la verkinto.

VI. — La verkoj premiitaj fariĝos propraĵo dum unu jaro de la Komitato de la Floraj Ludoj, kiu zorgos pri ilia publikigo sur «Kataluna Esperantisto» aŭ aliaj esperantaj gazetoj. Permeson por reprodukto dum tiu unua jaro oni devas peti al la Redakcio de K. E.

VII. — Eventuala aljuĝo de «Subpremioj» nur signifas honoran mencion sen rajto al efektiva premio.

Vesperpregho

Dio ŝin venis en mian vivon kiel suno en aŭtunon
kaj ekbriligis lumon kaj sunon en mia koro disŝirita.
Helaj kaj verdaj iĝis noktaj horizontoj.
Dio, ŝi instruis al mi kredi ree en la vivo,
kaj mi sciis, mi sciis, ke ne ĉio mortis en mi.
Dio, tiam mi laŭtvoĉe ekkantis,
ekkriis mian ĝojon.
Dio, ŝiaj manoj estis lumaj kaj puraj
de amo,

kaj ŝiaj okuloj kviete belaj
de fido.
Kaj mi kisis ŝian karan kapon
plename, plenĉaste.
Dio, mia patrinjo antaŭ longe mortis, —
mi estis tiel juna ja... —
Dio, ankaŭ ŝi estas for,
ŝi kaj ŝiaj okuloj kaj manoj,
kaj la sono de ŝiaj junaj plenfidaj vortoj.
For.
Sed ŝi al mi instruis preĝi.
Dio.
Dio, igu nun ŝian doloron malpli akra,
malpli granda,
kaj igu ŝin, kiel ajn, tute feliĉa.
Ŝi tion meritas.
Mi petegas vin, Dio.
Dio, subtenu kaj fortigu ŝin,
feliĉigu ŝin, Dio mia.
15-10-'31 GOMMER TORFS

Inter ni.

ANTWERPEN — **Flandrema Grupo Esperantista** — La intima festo de la 22-a de Oktobro pas. bonege sukcesis. Pli ol 30 gemembroj partoprenis demokratian mitulfestenon en nia por tiu okazo speciale ornamita kunvenejo. Per kantado, deklamado, rakontado de humoraĵoj, dancado, akrobataĵoj, k. t. p. oni sin amuzis ĝis... «truo en la nokto».

Ni jam de nun invitas ĉiujn niajn geamikojn al nia Kristnaska Festo, kiu okazos dimanĉon la 25-an de Decembro je la 7-a vespere en la festsalono de la B. S. H. N. (Sindikato de Oficistoj Komercaj kaj Industriaj), Korte Nieuwstraat, 42 Okazos lotumado, koncerto kaj dancado. La infanoj ricevos donacojn kaj povos partopreni al senpaga lotumado.

Niaj Kristnaskaj festoj iĝis famaj: kiuj jam ĉeestis unu el ili, certe venos.

BRUSSEL — **Nele** — La grupo el Bruselo ŝajnas esti ne malpli agema ol la aliaj pli malnovaj grupoj el Flandrujo, precipe rilate al la propagando por la disvastigo de la Esperanto-movado. Nele komencis sian Vintran agadon per tritaga Esperanto-ekspozicio, kiu bonguste aranĝita logis multajn vizitantojn; por multaj el ili estis la unua interkonatiĝo kun Esperanto. La ekspozicio apenaŭ estis malantaŭ la dorso, kiam Nele organizis, en kunlaboro kun la granda Flandra unuiĝo «Bond der West-Vlamingen», publikan propagandan paroladon je la 2-a de Oktobro. S-ro Calloens, nia estimata Liga prezidanto, kiu montriĝis lerta paroladisto, pritraktis la temon: «Hoe Vlaanderen's cultuur verrijken door Esperanto ?» Antaŭ pli ol 150 aŭskultantoj okazis ĉi tiu interesplena parolado, post kiu devis esti organizota Esperanto-kurso pro la multaj interesiĝantoj. La kurso okazas ĉiun Vendredon de la 20-a ĝis la 21-a en la kafejo «Hof van Tilmont», Lakenstraat, 172, Brussel, kaj estas gvidata de s-ro Rainson, la simpatiinda prezidanto de la grupo el Mechelen.

La 4-an de Oktobro parolis en la ejo de Nele nia grupanino s-ino Erna Sindhwad pri Gandhi kaj la luktado por sendependeco de la Hinda popolo. Dum pli unu horo la paroladistino pritraktis tiun temon antaŭ multnombra ĉeestantaro. La demandoj, al kiuj s-ino Sindhwad poste devis respondi, klare montris, ke la parolado vere interesis la aŭskultantojn, kiuj, kiel Flandroj, plej bone komprenas, kiom popolo suferas sub fremda subpremado. Vere la Nele-anoj en laboro paca ne laciĝas!

MECHELEN — **La Estono** — La 11-an de Oktobro komenciĝis nia nova kurso en la Suda Urba Lernejo. Pliaj el la malnovaj lernantoj ĉeestis kaj deko da novaj simpatiantoj sin prezentis por la lecionoj. Ni tre dankas la Flandran gazetaron kaj precipe V. T. B. pro la vigla propagando, kiun ili faris.

Nia senlaca kursgvidanto, s-ro Rainson, faris tre interesan paroladon pri la historio de la mondlingvoj kaj klare montris, ke Esperanto ideale solvas ĉi tiun problemon. Lia parolado certe ankaŭ estis ŝatata de niaj malnovaj lernantoj, nun anoj de nia grupo.

Ni faras varman alvokon al ĉiuj niaj Meĥlenaj samideanoj por varbi kun ardo por nia nova kurso, kiu eĉ estas interesa por ili mem: nia kurso estas nome donata laŭ la direkta metodo.

Kun nova kuraĝo antaŭen, al «la Estonto»! Preparu vin por ricevi niajn samideanojn dum la 4-a Flandra Kongreso de Esperanto je Pentekosto 1933!

ROESELARE — **Ruselara Esperantista Grupo** — La 2-a numero de nia «Informa Bulteno» enhavas leteron de la Meĥlena Organiza Komitato, instigante niajn membrojn aliĝi al la 4-a Flandra Kongreso de Esperanto; kiel ilustrajon ni engluis la kongresan glumarkon. La grupestroj bonvolu relegi la komunikon en la antaŭa numero pri regula sendado de la aperontaj numeroj.

La 20-an de Novembro komenciĝos du Vintraj kursoj, gvidataj denove de s-ro Henri Braekevelt. Malferman paroladon por ĉi tiuj kursoj faros s-ro Ger. Debrouwere el Kortrijk.

Dank'al la vigla varbagado de nia membraro, ni antaŭvidas kontentigan progresadon; siaflanke la grupestraro faras diversmanieran publikan propagandon.

La grupvesperoj ĉiam allogas multajn membrojn. Ni speciale klopodas interparoligi ilin: tial Esperanta parolado estas devige. Ni anoncas la baldaŭan paroladon de nia simpatiinda kunlaborantino f-ino Josée Lagae pri «Linguaphone»-metodo, dum kiu ŝi aŭdigos kelkajn diskojn el Angla kurso. Ĉiuj ĉeestu!

RONSE — **La Paca Stelo** — Je l' 2-a de Novembro, tago de l'mortintoj, ne okazas kunveno. La 9-an okazos ripetado de niaj lernitaj kantoj: ĉiuj ĉeestu ĉi tiun vesperon. Kun ĝojo ni povas sciigi, ke de nun nia nova samideano, s-ro Fedor Bostyn, ĉiam ludos la pianon; ni ĉi tie esprimas nian koran dankon al li. La sekvantan Merkredon, 16-an de Novembro, ni daŭrigas la tradukadon de la libro «Tiel la Flandroj rakontas»: estas malgranda antologio de la plej konataj verkistoj. Kaj jen grava sciigo por ĉiuj niaj gemembroj: la 23-an de Novembro ni komencos tutnovan aferon, sub gvidado de s-ro Maurice De Jonghe. Ĝi konsistos el lernado de 20 novaj vortoj ĉiumonate: la unuan vesperon la unuaj 20 vortoj estos lernataj kaj la sekvontan samcelan vesperon oni ripetos kaj reripetos ilin ĝis kiam ĉiu membro ilin scios parkere.

Diversaj sciigoj

DU FLANDRAJ FRAŬLINOJ deziras korespondi kun eksterlandanoj, prefere el malproksimaj landoj. Skribu al: F-ino Simonne Dewachter, Voorzienigheidstraat, 66, Kortrijk.

S. O. S.... GASO. — La arta kaj kultura societo «Tijl» el Mechelen ludos en Esperanto la teatraĵon «S. O. S.... Gaso» okaze de la 4-a Flandra Kongreso de Esperanto. Jen sciigo, kiu certe allogos multajn samideanojn al ĉi tiu kongreso.

LA NOVA EPOKO aperas dumonate: ni ĵus ricevis la 4-an numeron de la nova grandformata jarkolekto. La eldonkvanto estas 3.000 ekzempleroj, ĉar ĝin ricevas laŭ aparta aranĝo ĉiu abonanto de «Sennaciulo». La prezo por jarabono (6 kajeroj) estas nur 2,50 mk. g. (15 fr. fr.)

KORESPONDADO. — 8 Geesperantistoj el la Dürena grupo deziras korespondi. Skribu al jena adreso: Franz Pütz, Gartenstrasse, 30, Düren (Rhld.), Germanujo.

NORDFRANCA FEDERACIA KONGRESO okazos sabate kaj dimanĉe la 1-an kaj 2-an de Julio 1933 en Dunkerque ĉe l'Norda Maro. Ĉi tiu grava haveno estas samtempe tutproksima al Anglujo kaj al Belgujo: tial oni povas antaŭvidi, ke tiu kunveno estos kvazaŭ internacia kongreseto. La Kongreskomitato aranĝas ĉion kiel eble plej malmultekoste kaj klopodas akiri rabaton de la ŝipaj kaj fervojaj kompanioj. En ĉi tiu klopodo ĝi estos treege helpata se grandnombre alvenas frue la aliĝoj. Pro tio kongreskotizo por Belgujanoj estas anstataŭ 14 belg. fr. nur 7 belg. fr. por tiuj, kiuj pagos antaŭ la 31-a de Decembro 1932. Ili turnu sin por pluaj sciigoj kaj aliĝo al s-ro P. Benoit, Grand Hôtel, Oostduinkerke-Baden (Belgujo).

Bibliografio

(Ni recenzas duope senditajn verkojn, unuopajn ni citas. Ĉiu verko estas havebla ĉe Flandra Esperanto-Instituto.)

LA JUNA ROBINSONO. Legolibreto por infanoj. Enkondukanto al «Robinsono Kruso por geknaboj».Kompilis H. J. Bulthuis, L. K. Eldonis: W. J. Thiene & Cie, Zutphen, 50 p.; 15 x 23 cm. Prezo: fl. 0.60.

Zorge eldonita kaj bele ilustrita legolibreto; tre taŭgas por porinfanoj kursoj.

WIEDERSEHEN IM WESTEN de Arthur Pankratz. Eldonis: Verlag W. Johne's Buchhandlung, Bydgoszcz (Pollando). 110 p.; 13 x 19.50 cm. Prezo: broŝ. 420 zl. (porto 25 gr.); bind. 6.75 zl. (porto 50 gr.)

Kiu ne jam legis «Le Feu» de Barbusse, «Les Croix de bois» de Dorgélès, «En Okcidento nenio nova» de Remarque? Estas, mi kredas, la plej konataj verkoj el la militliteraturo. Tute alispeca estas «Wiedersehen im Westen» de Arthur Pankratz. Mi pli alte taksas ĝin ol la suprecititaj verkoj, ĉar ĝi enhavas nur faktojn: la aŭtoro rakontas sian revidon, sian pilgrimadon laŭlonge de la okcidenta fronto.

Pankratz ne estis «embuskito», ne estis «etapporko»: li batalis kaj suferis kun la alia buĉbrutaro en la tranĉeoj. La revido de la okcidenta fronto vekigas en li proprajn travivaĵojn, revidigas al li la inferajn interbatalojn, memorigas al li kiom da municio, kian trezoron da mono oni senutile forpafegis! Kiel trafaj kaj katenigaj estas liaj nudaj, krudaj rakontoj pri la frontvivo, kiel simplaj kaj kortuŝaj estas liaj priskriboj de la senfinaj milittombejoj! Kia akuzo estas ĉi tiu libro kontraŭ la milito!

La aŭtoro, kiu pasigis tian emociplenan parton de sia vivo en nia lando, ekamis ĝin. «Neniu,» li diras, «kiu estis en Flandrujo, forgesos ĉi tiun landon.»

Mi bedaŭras, ke ĉi tie mi ne povas diri pli multon pri ĉi tiu libro Ci tion mi tamen ankoraŭ ŝatas diri: Se la sukceso de libro ne dependas de grandskala reklamo, sed ja de ĝia valoro, «Wiedersehen im Westen» konos pli grandan sukceson ol «El okcidento nenio nova.»

J. v. S.

RUMANA BONHUMORO en Elektitaj Rakontoj de P. Firu kaj S. Pragano. Mendebla ĉe: Leo Moreau, Raapopscheweg, 55, Arnhem (Nederlando). 62 p.; 13 x 18.5 cm. Prezo: broŝ. 2 sv. fr., tolbind. 3 sv. fr., inkl. sendkostoj.

Jen kvin floroj «el la abunde floranta ĝardeno de la Rumana bonhumora literaturo». Bonhumoro kompreneble diferencas ĉe ĉiu popolo: komparu la Flandran kun la Angla, kaj eĉ kun la Holanda!

La verko de P. Firu kaj S. Pragano estas laŭ multaj vidpunktoj laŭdinda. Ĝi pli bone konigas al ni la karakteron kaj animon de l' Rumana popolo pliŝatigas ĝin. La traduko estas laŭoriginala kaj tiamaniere la tipe Rumana estas konservata. En tiaj tradukoj oni ne uzu la klasikan Esperantan stilon, sed faru kiel ĉi tiuj tradukistoj: kiel eble plej imiti la orginalan.

La libreto estas zorge kaj plaĉe eldonita kaj trovos certe multajn aĉetantojn.

POL-POMERANIO, de Kazimierz Smogorzewski; el la Franca tradukis S. Grenkamp-Kornfeld. Eldonis: Esperantista Voĉo, Jaslo, Pollando. Kun 22 kartoj entekste kaj 4 plurkoloraj ekstertekste. 128 p.; 25 x 17 cm. Prezo: 2.50 sv. fr.

Jen libro, kiu pruvas kiel Esperanto estas uzata por ĉiaj celoj: ĉi tie por defendi la Polan imperialistan starpunkton en la Pomerania konflikto.

Ni unue diru, ke la traduko de S. Grenkamp estas ekzempla Kelkajn novajn radikojn li enkondukis, kiuj estis necesaj, estas facile kompreneblaj kaj certe eniros nian vortaron.

Pri la enhavo de la libro nun. La aŭtoro, Kazimiro Smogorzewski, konata Pola, patriota publicisto, klopodas kredigi, per unuflankaj argumentoj, ke Pomeranio rajte apartenas al Polujo. Liaj argumentoj estas i. a.: Polaj statistikoj pri la popolnombrado (ni konas tiajn statistikojn en Flandrujo!), inter almenaŭ dekduo en la mondo...... Baarle-Hertog ankaŭ estas «Orienta Prusujo»; pli konvinka argumento: «La Zelanda Flandrujo estas teritorie apartigita de la resto de Holando per Belga teritorio kaj rivero Schelde»!!

En «Flandra Esperantisto» (3-a jaro, n° 9, Marto 1932) ni publikigis tradukon pri «La Estonto de Polujo», ĉerpitan el la verko «La Popoloj de Eŭropo kaj la Luktado de l'Nacioj» de D-ro G. Schamelhout. Tri volumoj jam aperis de tiu tre interesa verko, en la dua la ĉapitro pri Polujo. La eminenta Flandra sciencisto vivas ekster la politiko: lia verko estas despli senpartia, despli valora ol tiu de Smogorzewski, kiun d-ro Schamelhout ja ofte citas.

Fakto. Ĉe la plebiscito, kiu okazis en Julio 1920 en la regionoj de Marienburg, Stuhm, Marienwerder kaj Rosenberg, 96.889 voĉdonis por Germanujo (92.4 pct.) kaj 7.972 por Polujo (7.6 pct.) Malgraŭ ĉi tiu por Germanujo tre brila rezulto 5 vilaĝoj kaj terrubando 50 m. larĝa kaj 40 km. longa ĉe l'orienta Weichselbordo estis aljuĝitaj de l'Diplomata Konsilantaro al Polujo (13-an de Marto 1922).

La Pomerania problemo ne estas solvita. Kun la Versajla packontrakto, kiu devos iam esti reviziata, ĝi estos ree pridiskutata kaj amike solvata. Se ne, ĝi eterne restos diskutpunkto tre danĝera inter Germanujo kaj Polujo. Ĉu ĉi tiu libro helpis al pli bonaj rilatoj inter la du landoj? Ni ne kredas tion! La aŭtoro mem diras pri la problemo: «Neniu pola politikulo akceptos iam ĝian rediskuton.» Certe ĉi tiu aserto ne estas pruvo pri la forteco de l' Polaj argumentoj kaj... tiuj de l' aŭtoro mem!

GRATULOJ

— Al ges-roj G. J. Lenaers-Mertens, el Hamme, pro la naskiĝo de dua fileto, baptita Herman.